
ТРАКИЙСКИ НАУЧЕН ИНСТИТУТ
ФИЛИАЛ ХАСКОВО

СБОРНИК
ТРАКИЯ

том XIII

ХАСКОВО
2025 г.

СБОРНИК ТРАКИЯ

Уважаеми читателю,

В твоите ръце е том 13 на сборник „Тракия”, издание на Тракийския научен институт – филиал Хасково. Филиалът е създаден на 23 февруари 2001 г. към Регионалния съвет на тракийските дружества в Хасково.

Неговата цел е да изследва и популяризира борбите за национално освобождение, материалната и духовната култура на Тракия и на тракийските българи, да възражда българщината и да поддържа непосредствени живи контакти с родните огнища.

Сборникът има за задача също така да показва и отстоява историческата истина за правата на насилствено прогонените от родните им места българи от Западна и Източна Тракия и Мала Азия.

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ: *Недялко Бакалов – отговорен редактор, проф. дин Светлозар Елдъров, проф. дин Камен Гаренов, проф. д-р Пламен Павлов, доц. д-р Георги Граматиков, д-р Виолета Костова, Стоян Райчевски, Таня Марева, Кирил Сардъжев, Златка Михайлова*

ISSN 1312-1979

*Посвещава се на 125-годишнината от
смъртта на Капитан Петко войвода и
на 140-годишнината от Съединението на
България*

Сърдечни благодарности на кметовете на общините Ивайловград, Любимец, Магжарово, Свиленград и Харманли, които осигуриха средствата за излизането на том 13 на сборник „Тракия“!

Признателни сме на проф. д-р Георги Янков и на г-н Стоян Божинов за финансовата подкрепа!

Текстовете от том 13 на сборник „Тракия“ са на българския кирилски шрифт „Паиска“. Бъдете горди българи!

СЪДЪРЖАНИЕ

СТАТИИ И СТУДИИ	7
НЯКОЛКО ЗНАКОВИ ИМЕНА НА БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ В ОДРИНСКА ТРАКИЯ	7
<i>Проф. д-р Пламен Павлов</i>	
НОВООТКРИТИ ПИСМА НА КАПИТАН ПЕТКО КИРЯКОВ.....	16
<i>Таня Марева</i>	
ЖИВОТЪТ В ОБСАДЕНИЯ ОДРИН И СПАСИТЕЛНАТА РОЛЯ НА БЪЛГАРО-КАТОЛИЧЕСКАТА ГИМНАЗИЯ ПО ВРЕМЕ НА БАЛКАНСКАТА ВОЙНА	31
<i>Проф. дин Светлозар Елдъров</i>	
ГЕН. ИВАН КОЛЕВ СМЕЛО БРАНИ БЕЛОМОРСКИЯ БРЯГ НА ЗАПАДНА ТРАКИЯ ПРЕЗ ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА.....	66
<i>Стоян Райчевски</i>	
НАСЕЛЕНИЕТО НА ИВАЙЛОВГРАД И ОКОЛИЯТА И ДЕМОГРАФСКИТЕ ПРОМЕНИ В ПЕРИОДА 1912-1944 Г.....	82
<i>Доц. д-р Георги Граматиков</i>	
ХОРА ОТ ВСИЧКИ ЧАСТИ НА ТРАКИЯ И МАКЕДОНИЯ ПРИЮТЯВА ЗЛАТОГРАД ПРЕЗ ГОДИНИТЕ.....	115
<i>Ефим Ушев</i>	
ХАСКОВСКАТА ТРАКИЙСКА ОРГАНИЗАЦИЯ – 1944-1961 Г.	124
<i>Д-р Виолета Костова</i>	
СТОЯН ШАНГОВ – СИНЪТ НА ТРАКИЯ, ОТ ЕНИДЖИЯ ДО „ВЕЧЕРНА ПОЩА”	153
<i>Златка Михайлова</i>	
ПОЗИЦИЯ.....	161
1 000 000 НАСЛЕДНИЦИ НА ТРАКИЙСКИТЕ БЪЛГАРИ ОЧАКВАТ 10 000 000 000 ЛВ. КОМПЕНСАЦИЯ ОТ ТУРЦИЯ.....	161
<i>Георги Димитров</i>	

КРАЕЗНАНИЕ	175
КУШЛА, ИЛИ НЕКРЪСТЕНИТЕ СИНОВЕ НА ПТИЦИТЕ	175
<i>Проф. дин Камен Гаренов</i>	
СЕЛО КЛОКОТНИЦА В СПОМЕНИТЕ НА ОТЕЦ НИКОЛА КАРАДЖОВ	230
<i>Свещ. Димитър Евтимов</i>	
ФОЛКЛОР	247
ТАНЦЪТ НА СКРЪБТА: СЛЯДНОТО ХОРО КАТО ТЕЛЕСЕН ИЗРАЗ НА КОЛЕКТИВНАТА ТРАВМА	247
<i>Д-р Георги Станков</i>	
ПЪТЕПИС	280
НА ПОВРАТКИ В САЧАНЛИ ПРЕЗ 1991 И 2023 ГОДИНА	280
<i>Проф. д-р Георги Янков</i>	
ПУБЛИЦИСТИКА	296
ГЕО МИЛЕВ И ДУХЪТ НА ИСТОРИЯТА	296
<i>Акад. Иван Гранитски</i>	
ТРАКИЙСКИ РАЗКАЗИ	316
СТАРАТА КРУША	316
<i>Кирил Саргъев</i>	
БАБА МИ ПО ПЪТЯ НА СТРАДАНИЕТО ОТ ЧОБАНКЪОЙ ДО ХАСКОВО	321
<i>Пенка Христова</i>	
РЕЦЕНЗИЯ	324
ЦЕНЕН ИСТОРИЧЕСКИ ТРУД ЗА ВЕЛИКАТА ТРАКИЙСКА РЕКА МАРИЦА	324
<i>Недялко Бакалов</i>	

Автори
КОЛЕКТИВ

СБОРНИК
Т Р А К И Я
том XIII

Редактор: Недялко Бакалов

Българска. Първо издание
Формат: 60/84/16
Печатни коли: 20,5

Издават:
Тракийско дружество „Г. Сапунаров”
Тракийски научен институт – филиал Хасково

Предпечатна подготовка: „ДИЕМ 3” – Хасково
Печат: „АБАГАР” АД – Велико Търново